

Práce ze... Slovinska

Doprovodná výstava 23. mezinárodního bienále grafického designu Brno 2008

Místodržitelství palác Moravské galerie v Brně, Moravské nám. 1a, Brno

18. června – 19. října 2008

vernisaž výstavy 18. června 2008 ve 20 hodin

AUTORKA VÝSTAVY

Petra Černe Oven

KURÁTORKA VÝSTAVY

Petra Ciupková

PRODUKCE

Miroslava Pluháčková

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Radim Babák, Ondřej Tobola

GRAFICKÝ DESIGN

Petr Štěpán

INSTALACE VÝSTAVY

Oddělení stavby výstav MG pod vedením Martina Ondruše

PROPAGACE

Simona Juračková, Hana Laudátová, Maria Matuszek

DOPROVODNÝ PROGRAM

Ludmila Horáková, Jitka Petřeková, Eva Strouhalová, Silvie Vondrová

kontakt: tel. 532 169 146, da@moravska-galerie.cz

Tentokrát jsme se v cyklu *Práce z...* zaměřeném na prezentaci designu jednotlivých států orientovali na velmi progresivní kulturní zemi — Slovinsko. Představíme jej pomocí prací, které byly oceněny na předchozích pěti ročnících slovinského Bienále vizuálních komunikací v Lublani v osmnácti různých kategoriích. Jedná se o více než padesát návrhů z oblasti písmové tvorby, logotypů, corporate identity, informační grafiky, plakátů, knih, novin, pozvánek a mnoha dalších. Na výstavě je zastoupena tvorba význačných slovinských designérů, jako jsou Radovan Jenko, Peter Skalar, Ranko Novak, Eduard Čehovin, Luks studio či studio Ambient.

Projekt je pořádán za podpory Nadace Bremen v Lublani pro rozvoj vizuální komunikace — byla založena v roce 2003. Jejím hlavním cílem je podporovat a propagovat slovinskou vizuální komunikaci. Jednou ze základních činností nadace je organizace Bienále vizuální komunikace, které je současně národní soutěží grafického designu.

Letošní výstava je šestá v pořadí z cyklu *Práce z... / Work from...*

Předcházely jí následující projekty:

1996 Work from... London: místo, řeč a dějiny, Michael Horsham

1998 Work from... Tokio, Takako Terunuma a Aleš Najbrt

2000 Work from... Holland, Peter Bil'ak

2004 Work from... Switzerland: Současný grafický design, Adam Macháček
 2006 Work from... China, Ung Vai Meng

Slovinsko hraničí s Rakouskem a Itálií a je jimi ovlivňováno ve všech směrech, hlavně v kulinářské oblasti a architektuře. Dalo by se tedy očekávat, že i slovinský design bude pod vlivem sousedních zemí. Není tomu tak.

Počátky slovinského grafického designu spadají do 50. a 60. let 20. století, kdy díla Jože Brumena, Gregora Košaka, Bronislava Fajona a Uroše Vagaje získala první mezinárodní ocenění. Jejich styl byl přirovnáván ke švýcarské typografické škole. V tomto období začali slovinští designéři spolupracovat s mezinárodními organizacemi jako ICOGRADA a navázali kontakt se svými západními kolegy. V 70. a 80. letech studovala řada slovinských designérů (Radovan Jenko, Tomaž Kržišnik, Zdravko Papič, Ivan Marko a Alojz Zorman Fojž) v Polsku, a byli tedy přirozeně ovlivněni školou polského designu. Další vlivný proud vznikl na Ljubljanské škole architektury, kde studovali Peter Skalar, Ranko Novak, Miljenko Licul a další.

V 90. letech, kdy zemi zaplavily nadnárodní produkty typu Coca-Coly a McDonalds, ovládl podobně nevybíravým způsobem slovinskou designérskou scénu grafický design a styly ze Západu. V souvislosti s balkánskou krizí však do Slovinska přicházelo i mnoho talentovaných designérů ze zemí bývalé Jugoslávie, kteří přinášeli nový, svěží pohled na design. Na tomto místě bychom měli zmínit i designéry-autodidakty, kteří rovněž utvářeli slovinský design. V 90. letech byla také založena řada malých nezávislých studií, objevily se první postmoderní designérské skupiny a umělci.

Současný slovinský design vstřebal všechny zmíněné styly. Mnoho designérů, o kterých byla řeč, vyučuje na Akademii umění a designu na Ljubljanské univerzitě založené v 80. letech. Mají tak možnost šířit své názory mezi další generacemladých tvůrců. I když je vliv západního designu stále dominantní, na rozdíl od 80. a 90. let, kdy slovinští designéři nekriticky přejímali takřka vše, co bylo na Západě „cool“, došlo k určitému posunu: slovinští umělci dnes spoléhají více na svou vlastní kreativitu. Rostoucí počet mladých slovinských designérů navíc studuje v zahraničí (hlavně v západní Evropě), a domácí scénu pak obohacují o nezávislý způsob myšlení.

Mohlo by se zdát, že díky rozmanitosti stylů je Slovinsko rájem pro grafické designéry. Ale je tomu opravdu tak? **Domnívám se, že potenciál slovinského designu je obrovský, ale bohužel nebyl dosud naplněn. Jeden známý kritik nedávno ohodnotil současný slovinský grafický design slovy „v průměru velmi dobrý, ale chybí skutečně vynikající práce“.** S tímto názorem souhlasím. Nejsem si jistá, jaké jsou přesné příčiny absence vynikajících prací, ale možná by se daly vystopovat v nedostatku odvahy, konzervativním prostředí, relativně malém množství obyvatel (dva miliony), nevzdělaných a neústupných klientech a podobně. Ať už jsou důvody jakékoli, věřím, že potenciál slovinského grafického designu je mnohonásobně větší než umění, jehož jsme dnes svědky.

Petra Černe Oven
 autorka výstavy

PARTNEŘI

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

KONTAKT PRO MÉDIA

Hana Laudátová, oddělení vnější komunikace, +420 724 516 672, +420 532 169 174

tisk@moravska-galerie.cz